COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 28.2.2019
COM(2019) 113 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 450/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind indicele costului forței de muncă (ICFM)

1. INTRODUCERE

Regulamentul (CE) nr. 450/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2003 privind indicele costului forței de muncă (ICFM)[1] stabilește un cadru comun pentru ca statele membre să producă indici comparabili ai costului forței de muncă și să-i furnizeze Comisiei.

ICFM măsoară modificările totale înregistrate în ceea ce privește costurile orare ale forței de muncă, făcând posibilă monitorizarea evoluției presiunii costurilor, rezultate din factorul de producție „forță de muncă". Acesta face parte din familia de indicatori europeni care furnizează informații referitoare la evoluțiile economice din zona euro. Comisia (Eurostat) publică un comunicat de presă trimestrial cu privire la indicele orar al costului forței de muncă pe site-ul său web[2], care conține un set complet de date, defalcate în funcție de activitatea economică și de componentele costului forței de muncă (costuri salariale și nesalariale). De asemenea, site-ul web include ratele de creștere de la un trimestru la altul și de la un an la altul.

În temeiul articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 450/2003, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport din doi în doi ani. Întrucât seriile anterioare au fost analizate în rapoartele precedente, prezentul raport se concentrează asupra calității datelor privind indicele costului forței de muncă primite ulterior. Acesta examinează datele privind ICFM furnizate Comisiei pentru trimestrele de referință începând din al treilea trimestru al anului 2016 (2016T3) până în primul trimestru al anului 2018 (2018T1).

În iulie 2003, Comisia a adoptat Regulamentul (CE) nr. 1216/2003[3], care prezintă mai detaliat procedurile pe care statele membre trebuie să le urmeze atunci când transmit indicii costului forței de muncă către Comisie, ajustările calendaristice și sezoniere care trebuie realizate și conținutul rapoartelor naționale privind calitatea.

În martie 2007, Comisia a adoptat Regulamentul (CE) nr. 224/2007[4], care modifică Regulamentul (CE) nr. 1216/2003 și extinde domeniul de aplicare a indicelui costului forței de muncă la activitățile economice definite în secțiunile L, M, N și O ale NACE Rev. 1. Secțiunile respective cuprind în principal servicii necomerciale, iar dinamica acestora poate fi diferită de cea a serviciilor comerciale.

---

1 JO L 69, 13.3.2003, p. 1.

2 Comunicatul de presă trimestrial este publicat la datele stabilite în calendarul de publicare; ambele pot fi consultate pe site-ul web al Eurostat (disponibil în limbile engleză, franceză și germană); http://ec.europa.eu/eurostat

3 Regulamentul (CE) nr. 1216/2003 al Comisiei din 7 iulie 2003 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 450/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind indicele costului forței de muncă (JO L 169, 8.7.2003, p. 37).

4 Regulamentul (CE) nr. 224/2007 al Comisiei din 1 martie 2007 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1216/2003 privind activitățile economice acoperite de indicele costului forței de muncă (JO L 64, 2.3.2007, p. 23).

În august 2007, Comisia a adoptat Regulamentul (CE) nr. 973/2007[5]. Acesta a modificat o serie de regulamente privind domenii statistice specifice, inclusiv privind indicele costului forței de muncă, în vederea punerii în aplicare a nomenclatorului statistic al activităților economice stabilit în NACE Revizia 2.

Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1216/2003 identifică următoarele criterii de evaluare a calității indicelui costului forței de muncă: relevanță, precizie, punctualitatea transmiterii datelor, accesibilitate și claritate, comparabilitate, coerență și exhaustivitate. Accesibilitatea și claritatea au fost considerate satisfăcătoare, așa cum erau deja în raportul anterior[6]. Prin urmare, prezentul document se va axa pe relevanță, exhaustivitate, punctualitate, precizie, comparabilitate și coerență.

2. PROGRESE GENERALE ÎNREGISTRATE DE LA ULTIMUL RAPORT PÂNĂ ÎN PREZENT

Din punct de vedere legislativ, nu au fost efectuate modificări de la publicarea ultimului raport.

2.1 Îmbunătățirea standardelor de colectare a datelor

S-a testat o nouă versiune a structurilor de date Statistical Data and Metadata eXchange (SDMX)[7] cu statele membre și a fost implementată în producție. Aceasta utilizează liste de coduri stabilite la nivel internațional, care sunt disponibile pe internet, printr-un registru dedicat[8]. De asemenea, această versiune face posibilă colectarea de noi variabile opționale, precum costul trimestrial al forței de muncă și numărul trimestrial de ore lucrate. Aceleași structuri de date SDMX au fost puse în aplicare pentru a transmite date privind ICFM către Banca Centrală Europeană (BCE).

Datorită standardizării SDMX, s-a pus în aplicare un nou instrument de validare automată (STRUVAL), care notifică statele membre cu privire la orice probleme de IT detectate în transmiterile ICFM ale acestora.

Aceste inițiative au contribuit la simplificarea procesului de producție și la reducerea riscului de erori cauzate de codificarea eronată.

2.2 Recrearea programelor informatice

Programele utilizate pentru a valida, agrega și distribui date privind ICFM au fost recreate integral, făcând posibile următoarele:

- alinierea listelor de coduri interne la standardele SDMX;

---

5 Regulamentul (CE) nr. 973/2007 al Comisiei din 20 august 2007 de modificare a anumitor regulamente CE privind domeniile statistice specifice de punere în aplicare a nomenclatorului statistic al activităților economice NACE Revizia 2 (JO L 216, 21.8.2007, p. 10).

6 COM(2017) 71.

7 http://sdmx.org/ (disponibil numai în limba engleză)

8 https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/ (disponibil numai în limba engleză)

- asigurarea coerenței între valoarea totală și componente - indicii înlănțuiți pentru costurile salariale și nesalariale sunt inițial izolați, apoi sunt agregați în valorile totale și în final sunt înlănțuiți din nou la anul de referință (agregare indirectă);
- actualizarea listei de agregate din Europa; și
- comunicarea noilor indicatori.

2.3 Nivelul costului orar al forței de muncă

Comisia (Eurostat) a publicat estimări anuale ale costurilor forței de muncă, cu defalcarea NACE Revizia 2 în fiecare an, începând cu prima ediție din aprilie 2016. Estimările, care se bazează pe nivelurile costului forței de muncă și pe tendințele ICFM, sunt realizate la trei luni de la finalul perioadei de referință. Acoperirea include secțiunile NACE Revizia 2, cu excepția secțiunii „L" din NACE (activități imobiliare). Cu noile structuri de date SDMX, statele membre care au optat pentru transmiterea propriilor date naționale în locul estimărilor Eurostat își pot colecta nivelurile costurilor anuale ale forței de muncă în acest standard.

3. CALITATEA DATELOR

3.1 Relevanța

Indicatorul „variațiile costului forței de muncă pe oră lucrată" este important pentru analizarea evoluțiilor economice pe termen scurt și pe termen mediu. Comisia și BCE utilizează un astfel de indice, care indică evoluția pe termen scurt a costurilor forței de muncă, pentru a evalua eventualele presiuni inflaționiste cauzate de evoluția pieței forței de muncă. Indicele trebuie să fie calculat imediat după ce datele devin disponibile, pentru fiecare stat membru, pentru întreaga Uniune Europeană (UE) și pentru zona euro. ICFM este important, de asemenea, pentru partenerii sociali implicați în negocieri salariale și Comisia însăși îl folosește în vederea monitorizării evoluției pe termen scurt a costurilor forței de muncă. Acesta este unul dintre principalii indicatori economici europeni[9].

Utilizatorii au continuat să solicite informații nu doar cu privire la modificările procentuale trimestriale în ceea ce privește costul forței de muncă, potrivit măsurătorilor ICFM, ci tot mai des și pentru informații cu privire la costurile forței de muncă exprimate în valori absolute (EUR/oră). În luna aprilie a fiecărui an, Eurostat publică estimări ale costurilor orare ale forței de muncă exprimate în EUR și în monedele naționale, cu o defalcare NACE Revizia 2. În plus, Eurostat a început să disemineze rata anuală de creștere a nivelurilor costului orar al forței de muncă și proporția costurilor totale ale forței de muncă alcătuite din costuri nesalariale[10].

Comisia a primit reacții pozitive cu privire la publicarea acestor estimări și va continua să prezinte costul anual al forței de muncă cu o defalcare NACE Revizia 2.

---

[9] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, *„Către metodologii îmbunătățite pentru statisticile și indicatorii zonei euro"*, COM(2002)661.

[10] Consultați setul de date *lc_lci_lev* din Eurobase (în limbile engleză, franceză și germană); http://ec.europa.eu/eurostat/data/database

3.2 Exhaustivitatea

În general, disponibilitatea și calitatea indicelui costului forței de muncă au continuat să se îmbunătățească. Eurostat a primit date ajustate calendaristic, precum și date ajustate calendaristic și sezonier din partea tuturor statelor membre. Toate, cu excepția Danemarcei și Suediei (care au primit derogări[11]) au livrat și date neajustate sezonier.

În ceea ce privește celelalte țări din Spațiul Economic European (SEE)[12], Islanda a transmis date privind ICFM pentru două trimestre (2017T2 și 2018T1) din perioada de referință și ponderea costurilor forței de muncă pentru anul 2017, în timp ce Norvegia a transmis date pentru toate cele șapte trimestre în cauză.

Elveția a informat Comisia (Eurostat) că a decis să nu colecteze date trimestriale privind ICFM.

În pofida acoperirii îmbunătățite a datelor ajustate sezonier, în urma analizei atente a calității datelor și a necesităților utilizatorilor, s-a decis menținerea datelor ajustate calendaristic ca cifre principale. Toate datele, inclusiv estimările ajustate sezonier, sunt disponibile pe pagina relevantă din baza de date Eurostat, asigurând astfel claritatea și coerența cu alte statistici privind prețurile (de exemplu indicele armonizat al prețurilor de consum)[13].

Toate statele membre au furnizat rapoarte naționale privind calitatea pentru anul 2016. Acestea au fost validate și puse la dispoziția publicului pe site-ul web Eurostat[14].

3.3 Punctualitatea

Punctualitatea statelor membre în transmiterea datelor către Comisie s-a ameliorat de la raportul precedent, întrucât datele au fost transmise la timp de Grecia, în timp ce transmiterile Croației au înregistrat o întârziere de maximum 1 zi, de-a lungul întregii perioade de referință.

Norvegia a transmis datele privind ICFM la timp, la fel a procedat și Islanda (pentru cele două trimestre în cauză).

3.4 Precizia

ICFM este produsul unei serii de variabile diferite (de exemplu, costurile forței de muncă și orele lucrate), care pot fi preluate din mai multe surse. Aceasta înseamnă că revizuirile pot avea loc în orice moment, influențând astfel datele din ultimul trimestru, din mai multe trimestre sau din ani întregi. În cazul în care ajustările datelor se referă la anul de referință, întreaga serie trebuie să fie revizuită.

---

[11] În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1216/2003 – Danemarca, Germania, Franța și Suedia nu sunt obligate să livreze date neajustate sezonier.

[12] Regulamentul (CE) nr. 450/2003 nu se aplică pentru Liechtenstein.

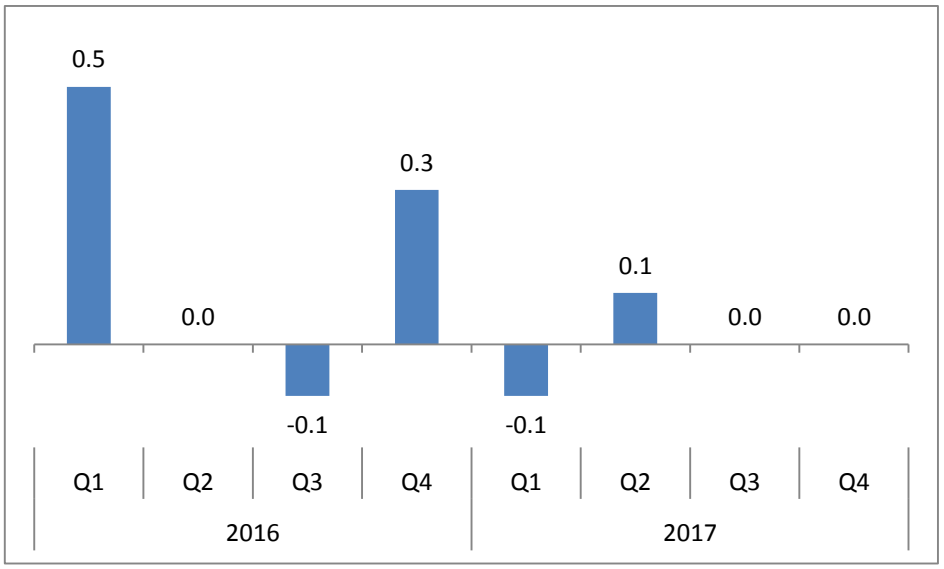
[13] http://ec.europa.eu/eurostat (disponibilă numai în limba engleză)

[14] http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/lci_esqrs.htm (disponibil numai în limba engleză)

Începând din primul trimestru al anului 2016 (a se vedea figura 1), revizuirile cifrei principale privind UE[15] (rata de creștere de la an la an) au depășit de două ori 0,2 puncte procentuale (pp) (în sens ascendent în ambele cazuri). Acest lucru s-a datorat revizuirilor majore înregistrate în Regatul Unit în timpul transmiterii din martie 2018. La momentul respectiv, Regatul Unit a început să ajusteze calendaristic mai multe serii care afectau agregatul B-S, care a fost, prin urmare, revizuit în mod substanțial. Doar două alte țări (Germania și Regatul Țărilor de Jos) au înregistrat revizuiri notabile; acestea au fost documentate în mod corespunzător.

[15] UE-27 până în 2013T2, inclusiv; începând de atunci, UE-28.

Figura 1: Modificările datelor între prima cifră publicată și publicarea din 2018T1 a secțiunilor B-S din NACE Revizia 2 pentru UE-28 (agregate în puncte procentuale)



De la raportul precedent, nu s-au înregistrat revizuiri mari în ceea ce privește datele ICFM transmise de Grecia, ca urmare a cooperării dintre ELSTAT și Comisie (Eurostat) pentru îmbunătățirea metodologiei țării privind ICFM.

3.5 Comparabilitatea

Comparabilitatea dintre țări este asigurată de definițiile comune detaliate și de metodologia prevăzută în legislația privind ICFM. Statele membre îndeplinesc cerințele UE, sursele de date fiind disponibile la nivel național. Majoritatea utilizează anchete sau o combinație între anchete și date administrative; două se bazează exclusiv pe surse administrative.

Pentru a publica date comparabile privind ICFM de-a lungul timpului, este utilă corectarea pentru efecte calendaristice și sezoniere. Cifrele sunt ajustate pentru efecte calendaristice, iar caracterul sezonier este compensat prin compararea aceloraşi trimestre din doi ani consecutivi.

Articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 1216/2003 prevede că cifrele indicelui costului forței de muncă se transmit sub formă neajustată sezonier, ajustată calendaristic, precum și ajustată calendaristic și sezonier.

Regulamentul (CE) nr. 450/2003 nu precizează în mod explicit dacă ajustările calendaristice și sezoniere trebuie să se realizeze utilizând abordarea directă sau cea indirectă. Ajustarea indirectă implică ajustarea seriei de bază și utilizarea ulterioară a acesteia pentru a construi agregate de nivel superior. Ajustarea directă implică ajustarea individuală a fiecărei serii, inclusiv a agregatelor de nivel superior.

În cazul indicilor costului forței de muncă, Eurostat recomandă utilizarea abordării indirecte, pentru a evita neconcordanțele între costurile forței de muncă și componente. Aceste neconcordanțe sunt detectate cu ușurință de către utilizatori și multe dintre acestea ridică îndoieli în ceea ce privește calitatea ICFM în ansamblu.

Prin utilizarea noilor programe informatice (a se vedea secțiunea 2.2), politica Eurostat este de a detecta în mod sistematic neconcordanțele de 0,1 pp sau mai mult (după rotunjire) și de a le raporta țării în cauză în cadrul unui raport de validare. ICFM total este ulterior recalculat în baza componentelor salariale și nesalariale (abordarea indirectă).

Astfel, indicii sunt calculați folosind o abordare armonizată pentru toate statele membre, pentru a asigura o comparabilitate mai mare.

3.6 Coerența cu cifrele conturilor naționale

Unul dintre aspectele care beneficiază în continuare de atenție este coerența indicelui costului forței de muncă cu alte statistici privind costul forței de muncă, în special datele trimestriale privind conturile naționale (CN).

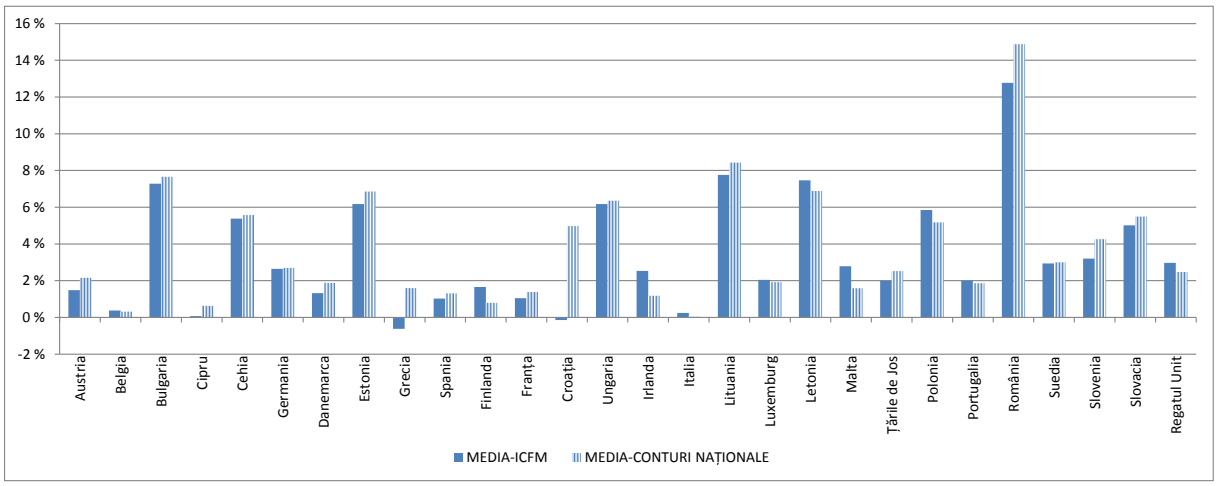
Pentru raportul anual privind calitatea, se solicită statelor membre să compare ratele de creștere ale indicelui costului forței de muncă cu cele ale remunerațiilor orare ale salariaților, cuprinse în conturile naționale (conform definiției date în SEC 2010[16]). Nu este realist să se aștepte ca cifrele să fie identice. În pofida faptului că sunt utilizate definiții aproape identice ale costului forței de muncă, tratamentele și sursele statistice pot fi diferite. În ambele cazuri, este foarte dificil să se colecteze date privind orele lucrate. În pofida acestor diferențe de metodologie, analiza nivelului de discrepanțe dintre cele două seturi de date are un caracter informativ. Dacă acestea depășesc un anumit prag, lucrul acesta poate să indice probleme de calitate la unul sau la celălalt.

Eurostat a efectuat un exercițiu de calitate pentru agregatele secțiunilor B-S din NACE Revizia 2 pentru fiecare stat membru. Pentru această comparație am utilizat date ICFM neajustate sezonier, cu excepția Danemarcei și a Suediei, pentru care au fost disponibile date ajustate calendaristic. Rata medie de creștere anuală a ICFM a fost comparată cu cea a remunerației orare a salariaților pe parcursul a 10 trimestre. S-a considerat că variațiile mai mari de 1 punct procentual justifică o analiză mai aprofundată. Acesta a fost cazul pentru Croația (5,1 pp), Grecia (2,2 pp), România (2,1 pp), Irlanda (1,4 pp), Malta (1,2 pp) și Slovenia (1,1 pp) (a se vedea figura 2).

Rezultatele analizei vor fi urmărite împreună cu statele membre în cauză, în special în ceea ce privește datele privind orele lucrate.

[16] Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind Sistemul european de conturi naționale și regionale din Uniunea Europeană (JO L 174, 26.6.2013, p. 1).

Figura 2: Ratele medii de creștere anuală a ICFM comparativ cu remunerația orară a angajaților (conturile naționale) - perioada de referință 2015T4-2018T1*



* Cu excepția Belgiei și Irlandei: 2015T4-2017T4 Datele privind conturile naționale pentru 2018T1 nu erau disponibile la momentul redactării.

Pe lângă medie, am comparat abaterea standard a ratelor anuale de creștere ale seriilor ICFM și ale conturilor naționale, ca indicator al volatilității. Abaterea standard a seriei ICFM a fost cu mai mult de 2 puncte procentuale peste cea a conturilor naționale într-un singur caz: Suedia, cu abateri de 2,8% și respectiv de 0,6%. Suedia va investiga cauzele acestei diferențe și va informa Eurostat cu privire la constatările sale.

4. CONCLUZII

În general, calitatea indicilor costului forței de muncă ai statelor membre și a agregatelor UE a continuat să se îmbunătățească de la raportul precedent din 2017 - în special în ceea ce privește punctualitatea statelor membre în transmiterea datelor, care acum este respectată aproape complet.

Rapoartele privind calitatea transmise de statele membre au fost prelucrate utilizând cea mai nouă versiune a sistemului statistic european pentru metadate și au fost puse la dispoziția tuturor utilizatorilor.

Utilizarea standardului SDMX a fost extinsă, iar cele mai recente îmbunătățiri ale formatului SDMX au fost implementate. Recrearea completă a programelor informatice a făcut posibile următoarele:

- ✓ îmbunătățirea fiabilității lanțului de producție;
- ✓ asigurarea consecvenței între totaluri și componente în funcție de model; și
- ✓ producerea unor noi indicatori, precum ratele anuale de creștere și dimensiunea componentei nesalariale.

În 2017, Comisia (Eurostat) a început să publice estimări anuale ale costurilor orare ale forței de muncă pe secțiuni ale NACE Revizia 2, pe baza nivelurilor anchetei privind costul forței de muncă și a tendințelor indicelui costului forței de muncă. Aceasta a primit un răspuns

pozitiv din partea utilizatorilor, o parte dintre aceștia utilizând datele pentru a monitoriza evoluția salariilor în Europa și impactul acestora asupra convergenței economice.

Comisia va continua să urmărească conformitatea și calitatea datelor în mod regulat, utilizând datele transmise și alte documente naționale, inclusiv rapoarte privind calitatea. În absența unor progrese sau în cazul unor progrese insuficiente, Comisia va asigura monitorizarea îndeaproape, împreună cu autoritățile naționale statistice competente.